

Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΑ ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΠΩΣ ΕΠΗΛΘΕΝ Η ΣΥΡΡΑΞΙΣ - Ο ΠΑΝΙΚΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Πρὸς τὰς ἐνταῦθα στρατιωτικὰς ἀρχὰς ἐλήφθη μακροσκελεστὰς τηλεγραφικὴ ἀναφορά περὶ τῶν συμπτωμάτων τοῦ Ἀγρινίου καὶ τῶν πρὸ αὐτῶν ἐκτυλιχθέντων γεγονότων.

Κατ' αὐτὴν οἱ καπνεργάται Ἀγρινίου, ἀνερχόμενοι εἰς 2, 000 περίπου, εἶχον κηρύξει τὴν 11 1)2 π. μ. ὥραν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου γενικὴν ἀπεργίαν, ζητοῦντες αὐξήσει τῶν ἡμερομισθίων αὐτῶν ἀπὸ 85 δραχμῶν εἰς 130 τοιαύτας. Τὴ ἀντιματώ των ταῦτα διετύπωσαν δι' ὑπομνήματός των καὶ πρὸς τὴν συσταθεῖσαν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν συμβιβασμοῦ τῶν ἀπασφών των ἐργαζῶν καὶ τῶν καπνεμπόρων ἐπιτροπὴν, ἀπαρτιζομένην ἐκ τῶν κ. κ. Κ. Καραμάρου δικηγόρου ὡς προέδρου, Γ. Κοντήρη, Π. Πάνου, Α. Παπαδοκαίσιου, Α. Ἐξάρχου καπνεμπόρων, Ε. Ἀναστασίου, Ἐπ. Βασιλείου, Γ. Ἐργαζή καὶ Ι. Θεμελῆ καπνεργατῶν. Ἐν τῷ ὑπομνήματι αὐτῶν οἱ καπνεργάται ἐξήτουν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω αὐξήσεων τῶν ἀνδρικών ἡμερομισθίων καὶ αὐξήσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἀποθήκας καπνῶν γυναικῶν εἰς 25 δραχμὰς, δικαιολογούντες τὴν ἀξίωσιν των ταύτην ὡς ἐπιδεδημένην ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος ἐκ τῶν 350 δραχμῶν εἰς 450 τοιαύτας.

Τὸ Σωματεῖον τῶν καπνεργατῶν Ἀγρινίου ἢ «Ἀλληλοβοήθεια» εἶχεν ἀπευθύνει πρὸς τὸν ἐν Μεσολογγίῳ νομάρχην Αἰτωλοακαρνανίας ζητῶν τὴν ἐπέμβασιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀναφύσεως διαφορᾶς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν. Ὁ Νομάρχης εἰς ἀπάντησιν μετέβη εἰς Ἀγρίνιον καὶ ἐξήτασε τὸ ζήτημα ἐπιτοπίως, ὑποσχόμενος ὅτι θὰ διετάσσατο τὴν ἐντὺς διημέρου συγκροτήσει ἐπιτροπὴν ἐξ ἐργαζῶν καὶ ἐργοδοτῶν πρὸς λύσιν τῆς διαφορᾶς. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κ. Νομάρχου παρήλθον 6 ἡμέραι χωρὶς νὰ συγκροτηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ. Τὴν ἐπομένην τὸ Σωματεῖον τῶν καπνεργατῶν ἐκυκλοφόρησε τὴν κάτωθι προκήρυξιν:

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Πρὸς ὅλους τοὺς ἐργάτας, ἀγρότας, πρόσφυγας, μικροαστοὺς καὶ εἰς ὅσους γενικῶς συμπεριφέρονται τὸν ἀγῶνα τῶν καπνεργατῶν ἀπὸ τὴν κοινωσίαν Ἀγρινίου.

Ο καπνεμπορικὸς κόσμος Ἀγρινίου βλέποντας τὴν οὐρανὴν σημερινὴν τοῦ οἰκονομικῆς καταστάσεως λόγω τῆς ἀξιανομένης ἀκρίβειας τῆς ζωῆς, ὡς καὶ τὸ γλισχρὸν σημερινὸν ἡμερομισθίων πού παύει καὶ θέλοντας νὰ δώσῃ ψωμὶ στὰ παδιὰ τῶν ὅσο δίνουν καὶ οἱ καπνεργάται τῆς Νέας Ἑλλάδος, οἱ καὶ πολλοὶ τῆς παλαιᾶς, θέλοντας νὰ παύσῃ ἡ ἀδικία πού τοῖς γίνεται ἐπ' αὐτῶν τῶν ἡμερομισθίων καὶ μάλιστα ἀπὸ καπνεμπόρων συμπολίτας μας πού μὲ τὴν αἰσχρὰ αὐτὴ ἐκμετάλλουσι καπνοπαρμηγογῶν καὶ καπνεργατῶν κερδίζουν ἀνιδίωτα χρήματα, πού εἶναι ὁ ἰδρώτης, ἡ ζωὴ αὐτῶν τῶν καπνεργατῶν καὶ καπνοπαρμηγογῶν, ἐκμεταλλεζόμενοι τῆς περι-

στάσεως πού ὁ καπνοπαρμηγογὸς ἔχει ἀνάγκην καὶ μὴ δακρύει ἀκόμη. Μὲ τοὺς διαφόρους προάτους των κατορθώνουν νὰ πάρουν τὰ καπνὰ των μὲ τιμὰς πού μόνον σπανίαια μποροῦν νὰ πωληθῶν καὶ ὄχι καπνὰ καὶ ἰδίως καπνὰ ὅαν τὰ δικὰ μας, ἀρωματικά. Σὴν μερὸν ὁ καπνεργατικὸς κόσμος Ἀγρινίου δὲν δύναται νὰ κρατηθῇ πλέον κάτω ἀπὸ τέτοιο εἶδος ἐκμεταλλεύσεως, δὲν δύναται νὰ βλέπῃ ὅλους τοὺς καπνεργάτας τῆς χώρας μας νὰ παίρνουν ἀπὸ 40—130 δραχμὰς ἡμερομισθίων καὶ ἡμεῖς μόνον 30—55 δραχμὰς (τὸ τελευταῖον παίρνουν ὅλγοι μόνον). Καὶ ἂν προσθέσωμεν τοὺς μῆνας τῆς ἀνεργίας καὶ πᾶσιμε τὸν μέσον ὅσον τοῦ ἡμερομισθίου, βλέπομεν πὺς τὸ ἡμερομισθίον μας μένει 30—40 δραχμὰς τὸ πολὺ, ἐνῶ τῶν καπνεργατῶν τῆς Νέας Ἑλλάδος καὶ τῶν περιστεριῶν τῆς παλαιᾶς εἶναι κατὰ πολὺ ἀνότερον τῶν 70—80 δραχμῶν κατὰ μέσον ὅσον. Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀπεφασίσαν οἱ καπνεργάται Ἀγρινίου νὰ ζητήσουν τὸ ἱσορῶν δι-καίον τους καὶ στὸν ἀγῶνα αὐτῶν τῶν ἡμερῶν μὴς ἐδόθησαν πολλὰς ὑποσχέσεις πού καμία δὲν ἐπραγματοποιήθηκε. Καὶ οἱ καπνεργάται πολὺ δικαίως κατηγόνησαν καὶ ἡ ἀγανάκτησις αὐτῆς ἠνέγκασε νὰ ἐλθῇ διὰ δευτέραν φοράν ὁ κ. Νομάρχης καὶ ὁ Νομαρχεὺν. Τὴν τελευταίαν φοράν παρουσία ὄλων τῶν καπνεμπόρων οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν καπνεργατῶν καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ὁμοσπονδίας μας ἀπέδειξαν πὺς σὲ ὅλα ἔχοιμε δικαίον καὶ μένουμε σήμερον πιστεύσαντες στὰ λόγια τοῦ Νομαρχεὺντος πὺς σὺν σχηματισμῷ μὴς ἄλλης ἐπιτροπῆς πού θὰ συνήγορετο τὸ πολὺ σὲ δύο ἡμέρας θὰ ἐκανονίζετο τὸ ζήτημά μας. Ἀλλ' ἀντὶ δύο πέρασαν ἔξ ἡμέρας καὶ ἀκόμη ἡ ἐπιτροπὴ δὲν συνήλθε καὶ εἴη ἡ ἀγανάκτησις τῶν καπνεργατῶν ἠδὲ ἡ ἀκόμη περισσότερο, καὶ πολὺ δικαίως, μὲ τὴν μὴ συγκλήσιν τῆς ἐπιτροπῆς, καίτοι ἀναφέρθημεν τηλεγραφικῶς πρὸς τὸν κ. Νομάρχην.

Ἀγαπῆτο συμπολίται καὶ βιοπαλαισταί! Ὁ καπνεργατικὸς κόσμος Ἀγρινίου διὰ τῆς προκηρύξεώς του ἀπευθύνεται σὲ ὅς ὅλους πού αἰσθάνεσθε τὴν δυστηρίαν, ὡς ζητεῖ νὰ ἐνώσετε τὴν φωνὴν σας μὲ τὴν πεινασμένην φωνὴν γιὰ νὰ ἐπιβάλλουμε στοὺς καπνεμπόρους καὶ στὰς ἀρχάς, πού ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν πεῖνα μας, νὰ γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματά μας, νὰ πάρουμε τὸ ὁλοκῆντρο δικαίον μας κλπ.

Τὸ Μοιχητικὸν Συμβούλιον ἡ προκήρυξις αὕτη τεθεῖσα εἰς κυκλοφορίαν τὴν παρελθούσαν Παρασκευήν κατεσχέθη ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, ἀφ' οὗ ἐκινελοφόρησε μεταξὺ τῶν κατοίκων τοῦ Ἀγρινίου εἰς πολλὰ ἀντίτυπα.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

Μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας οἱ ἀπεργοὶ συνεκεντρώοντο κατ' ὁμίλους ἐξώθεν τῶν καπνεργοστασίων καὶ καπνοποθηκῶν καὶ ἠμποδίζον τὴν λειτουργίαν αὐτῶν δι' ἀπεργασιαστῶν ἢ ἐλευθέρων ἐργατῶν, τρομοκρατοῦντες αὐτοὺς. Τὴν νύκτα ἐκοιμώοντο ἐξώθεν τῶν ἐργοστασίων, τοποθετοῦντες σκοποὺς μὲ ἐνοπίε-ρας διὰ νὰ μὴ πλησιάζουν οἱ ἰδιοκτῆται. Ἐκ τῆς στάσεως ταύτης τῶν ἀπεργῶν προσεληθήσαν καὶ πολλὰ ἐπεισόδια, ἐκ τῶν ὁποίων χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ κατωτέρω:

Ὁ υἱὸς τοῦ δολοφονηθέντος παρὰ τὸ Σοροβίλιον καπνεμπόρου Κατσιμάνη Εὐστάθιος, ἐπειγόμενος νὰ ἀποστείλῃ δέματα καπνοῦ εἰς τὸν καπνεμπορικὸν ὁ-

σαν «Λέρτα», οὕτως τυγχάνει ἀντιπρόσωπος, κατήλθεν εἰς τὴν καπνοποθηκὴν του εὐνοσκομένην κατωθεν τῆς οἰκίας του. Οἱ ἀπεργοὶ μὲν τὸν ἀνελήφθησαν προσεπάθησαν νὰ τὸν ἀπομακρύνουν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατήγορετο τῆς οἰκίας τῆς εἰς τὴν ἀποθήκην καὶ ἡ μητὴρ τοῦ Κατσιμάνη, ἥτις ἀντιληφθεῖσα κακῶς τὴν προσπάθειαν τῶν ἀπεργῶν καὶ νομίσασα ὅτι κινδυνεύει ὁ υἱὸς τῆς, ἤρξατο νὰ φωνάζῃ. Εἰς τὰς φωνὰς αὐτῆς ἐπείθετο ὁ γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Κατσιμάνη, ὅστις πρὸς ἐκφοβισμὸν ἐπυροδόλησεν εἰς τὸν ἄερα, διασκορπισθέντων οὕτω τῶν ἀπεργῶν.

Ἐτερον γεγονός χαρακτηρίζον τὴν στάσιν τῶν ἀπεργῶν εἶναι ὅτι ὁ διευθυντῆς τῶν ἐργοστασίων τῆς καπνικῆς ἡαλικῆς ἐταιρείας «Ζενοστά» ἐκλείδωσε τὰς ἀποθήκας του, δηλώσας ὅτι θὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας τῶν ἐργοστασίων ὁριστικῶς πλέον.

ΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΠΡΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΝ

Ὁ Πρωθυπουργὸς τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πλημμελειοδικῶν λόγω τῆς στάσεως τῶν ἀπεργῶν μεταβὰς τὴν Κυριακὴν εἰς Ἀγρίνιον προσεπάθησε νὰ συμβιβύσῃ τὰ διαστάτα. Οἱ καπνεργάται ἐπαχώρασαν εἰς ἐξέδρασαν προοδευτικὴν αὐτῆσιν τῶν ἀνδρικών ἡμερομισθίων μέχρι δραχμῶν 100, ἐνῶ οἱ καπνεμπόροι ἐδέχθησαν μόνον μέχρι τῶν 55 δραχμῶν. Ἡ λύσις αὕτη δὲν ἐφάνη ἀρεστὴ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῶν ἀπεργῶν, οὕτως συνελθόντες παρὰ τὴν Ἀγίαν Σωτήραν τὴν ἀπεργίαν, ζητήσαντες αὐτῆσιν καὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν γυναικῶν κατὰ 10 δραχμὰς. Μὴ ἐπιτεχνήσαντες συμβιβαστικῆς λύσεως, τὴ μεσολάβησεν τοῦ νομάρχου κ. Ζουλιὰ καὶ τοῦ ταγματάρχου κ. Ζαϊπετάκη ἐνοχλήθη ἡ ἐν Ἀγρινίῳ στρατιωτικὴ δύναμις δι' ἰσχυρὸν περὶ τῶν δυνάμεων ἀποσταλείσων ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν ἐν Πάτραις καὶ Μεσολογγίῳ ἐδρευόντων συνταγματῶν.

Οἱ καπνεργάται μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν προτάσεων ἐξέδωκαν νέαν προκήρυξιν, ἥτις καὶ κατεσχέθη.

ΛΟΚ-ΛΟΥΤ

Οἱ καπνεμπόροι, πρὸ τῶν ἀξιώσεων τῶν ἐργατῶν διὰ τὴν αὐξήσιν καὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν γυναικῶν, ἐκήρυξαν λόκ-λουτ. Τούτο πληροφωρηθέντες οἱ ἐργάται, ἐξήττησαν παρὰ τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς Μεσολογγίου ἄδειαν συγκεντρώσεως διὰ τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας πρὸς λήψιν ἀποφάσεως.

Ἀδοθείσης τῆς ἀδείας, ἀπὸ τῆς 6ης πρωΐνης οἱ ἀπεργοὶ ἤρχισαν νὰ συνεκεντρώνται εἰς τὴν παρὰ τὴν Ἀγίαν Σωτήραν θέσιν. Ἐπὶ τῶν ἀπεργῶν εἶχεν ὑψωθῇ μαζὶ σημεῖα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνεγινώσκοντο τὰ ἐξῆς: «Δικαίον ἀπαίτησις: ἡ 100 δραχμία ψωμὶ ἡ ἑνα χροῖον ἀπεργία.» Οἱ συνεκεντρωθέντες ἀνέρχοντο εἰς 2000 περίπου.

Αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ πρὸς ἀποφυγὴν διαταράξεως τῆς τάξεως εἶχον λάβει ὅλα τὰ ἐνδεκνυόμενα μέτρα. Ἰσχυρὰ δυνάμεις χωροφυλακῆς εἶχε τοποθετηθῇ ὅλγοι ἀνωθεν τοῦ Ταχυδρομείου καὶ εἰς τὴν καρπὴν τῆς ὁδοῦ Ἀγρινίου — Ἀμφιλοχίας. Ἐτέρωθεν δὲ εἰς εὐχύνων τοῦ 2)39 Συν)ματος ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ κατώθεν τοῦ ἐξοχικοῦ κήπου «Σταυρῆ».

Η ΣΥΡΡΑΞΙΣ ΚΑΙ Ο ΠΑΝΙΚΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Περὶ τὴν 8ην πρωΐνην διάφοροι ρήτορες ἐξέθεσαν τὰ τῶν διαπραγματεύσεων μὲ τοὺς ἐργοδοτάς καὶ κατέληξαν εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως συνετάσσον τὴν ἀπεργίαν. Ἀπολοῦθως συστάσε τοῦ ἀπεργῶν Νταῦθα ἤρχισαν νὰ διαλύωνται καὶ ἄλλοι μὲν κατησθύνθησαν εἰς τὸν προσφυγικὸν συνοικισμὸν τοῦ Ἀγίου Ιωαννουταγίου καὶ ἄλλοι πρὸς τὴν πόλιν διὰ τῆς ὁδοῦ Ἀμφιλοχίας — Ἀγρινίου. Ὅταν ἔ-

ΑΠΟ ΑΓΡΙΟΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΜΠΡΟΣ

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

Ἀπὸ τ' ἀριστουργήματι τοῦ

ΤΟΥ ΔΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΗ

Μισοσκόπημα βαθύτατης ψυχανάλσεως καὶ καταπληκτικῆς φαντασίας, τερπνόν, δραματικώτατον, γοητευτικόν.